

بسمه تعالی

دانشگاه گیلان
و دانشگاه پهلوان در همدان

طرح درس بارداری و زایمان ۲

نام درس: بارداری و زایمان ۲	دروس پیش نیاز یا همزمان: بارداری و زایمان (۱) و کار آموزشی بارداری و زایمان (۱)
سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲	تعداد فراگیران: ۲۵ نفر
رشته/مقطع: کارشناسی مامایی	نام دوره و تعداد واحد: تئوری- ۲ واحد
مسئول دوره/مدرسین دوره: دکتر مولود آقاجانی دلاور	

نام و نام خانوادگی مدرسین:

۱- مولود آقاجانی دلاور (۱/۵ واحد) آخرین مدرک تحصیلی: دکترای رشته تحصیلی: بهداشت زنان رتبه دانشگاهی: رتبه دانشگاهی: استاد

۲- فرشته بهمنش (۰/۵ واحد) آخرین مدرک تحصیلی: دکترای رشته تحصیلی: بهداشت باروری رتبه دانشگاهی: رتبه دانشگاهی: استادیار

هدف کلی: کسب دانش کافی در مورد تشخیص، اداره و مراقبت از مادر و جنین در بارداری ها و زایمان های غیر طبیعی و ترکیب آموخته های جدید با یادگیری های قبلی

اهداف

۱. آشنایی با پذیرش، گرفتن شرح حال و معاینات عمومی شکمی و لگنی و نیروهای انقباضی
۲. آشنایی با مرحله اول زایمان و اداره و انجام مراقبت های مادر
۳. آشنایی با زایمان و عوامل تسریع کننده ی روند طبیعی زایمان
۴. آشنایی با مرحله دوم زایمان و اداره و انجام مراقبت های مادر
۵. آشنایی با مرحله سوم زایمان و اداره و انجام مراقبت های مادر
۶. اپی زیاتومی و مراقبت ها
۷. آشنایی با دوره بعد از زایمان، دردهای بعد از زایمان و توصیه ها در دوره بعد از زایمان
۸. آشنایی با خونریزی بعد از زایمان
۹. آشنایی با افسردگی و تب نفاسی در دوره بعد از زایمان
۱۰. آشنایی با ارزیابی جنین حین زایمان: مانیتورینگ الکترونیکی جنین
۱۱. آشنایی با آموزش ها و ورزشهای لازم برای تسهیل امر زایمان و روشهای کنترل درد حین زایمان
۱۲. مراقبت های پس از تولد نوزاد و جدول آپگار نوزاد
۱۳. آشنایی با زایمان در منزل
۱۴. آشنایی با مراکز تولد و چگونگی عملکرد ماما در آن مراکز

آشنایی با منابع:

جلد چهارم کتاب درسنامه پروتکل بالینی مامایی و زنان مولف دکتر آقاجانی و همکاران چاپ ۱۴۰۰
بارداری زایمان و بلیامز. آخرین چاپ
درسنامه مامایی میلز. آخرین چاپ
مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران
مامایی دوستدار کودک

روش تدریس

سخنرانی

استفاده از PowerPoint جهت ارائه مطالب تصویری

استفاده از skill lab

پرسش و پاسخ

نحوه ارزشیابی

تکوینی □

مراحل ارزشیابی: مرحله ای *

حضور و غیاب: ۱۰ درصد از نمره نهایی

امتحان میان ترم و/کوئیز های انجام شده، طراحی Case: ۲۰ درصد از نمره نهایی

امتحان پایان ترم: ۷۰ درصد از نمره نهایی

نوع امتحان میان ترم شفاهی □ تشریحی کوتاه پاسخ * چند گزینه ای * صحیح و غلط * جور کردنی □

نوع امتحان پایان ترم شفاهی □ تشریحی کوتاه پاسخ * چند گزینه ای * صحیح و غلط* جور کردنی □

برخی سوالات امتحانی به صورت case presentation خواهد بود.

جلسات	هدف كلي	اهداف ویژه رفتاري	مدرس
۱	آشنایی با پذیرش، گرفتن شرح حال و معاینات عمومی شکمی و لگنی	مراحل پذیرش مادر در بخش زایمان و چگونگی معاینه عمومی و شکمی و لگنی او را به تفصیل بیان نماید . بتواند شرح حال کامل از مادر در روند پذیرش اخذ نماید	دکتر آقاجانی
۲	آشنایی با مرحله اول زایمان و اداره و انجام مراقبت های مادر	شرایط پذیرش زانو را بیان کند. خصوصیات مرحله اول زایمان را بیان کند آناتومی لگن را با توجه به مولاژ لگن توضیح دهد . آناتومی سر جنین را با توجه به مولاژ سر جنین توضیح دهد . مرحله آنگاژمان سر جنین را شرح دهد . وضعیت آسینکلیتسم قدامی و خلفی را با توجه به مولاژ (یا اسلاید) توضیح دهد . مرحله فلکسیون و عوامل مؤثر بر بروز آن را توضیح دهد . مرحله چرخش داخلی ، اکستانسیون ، بازگرد ، چرخش خارجی ، خروج را توضیح دهد . تغییرات سر جنین در داخل لگن با پوزیش قدامی از روی مولاژ انجام دهد . تغییرات سر جنین در داخل لگن با پوزیش خلفی انجام دهد انواع قرار گرفتن جنین در رحم را بیان کند. انواع نمایش جنین را توضیح داده و بر روی مولاژ نشان دهد . انواع حالات یا شکل جنین را توضیح داده و نمایش دهد انواع وضعیت جنین را شرح داده و بر روی مولاژ نشان دهد . شیوع نمایش ها و وضعیت های جنین را بیان نماید. انواع روش های تشخیص نمایش و وضعیت جنین را شرح دهد و با هم مقایسه نماید. همه ی مراقبت های مرحله اول زایمان را بشناسد (پوزیشن و تغذیه و آزمایشات و توجهات روحی و...) خصوصیات فیزیولوژیک رحم را در مرحله اول زایمان توضیح دهد . خصوصیات دردهای رحمی را توضیح دهد . تأثیر دردهای رحمی را بر روی رحم و سرویکس توضیح دهد . منحنی پارتو گراف را کامل تفسیر کند . خصوصیات فیزیولوژیک رحم را در مرحله دوم زایمان توضیح دهد نحوه برخورد و ارتباط با یک خانمی که به پذیرش زایمان مراجعه می کند را توضیح دهد. مراحل پذیرش زانو را بیان کند. چگونگی تعیین وضعیت سرویکس و لگن در معاینه وائینال	دکتر آقاجانی

	<p>را بیان کند. مراقبت ها و اداره مرحله اول زایمان را شرح دهد. چگونگی کنترل ضربان قلب جنین را شرح دهد. - مشخصات انقباضات رحمی در مرحله اول زایمان را توضیح دهد. زمان کنترل علائم حیاتی مادر و معاینه واژینال را توضیح دهد. تخلیه مئانه، آمینوتومی را در این مرحله از زایمان توضیح دهد.</p>		
۳	انجام معاینه واژینال با استفاده از مکت	<p>دیلاتاسیون سرویکس را بدرستی از روی مکت تشخیص دهد. افاسمان سرویکس را به طور صحیح از روی مکت تشخیص دهد. استیشن جنین را از روی مکت بطور صحیح تشخیص دهد.</p>	دکتر آقاجانی
۴	آشنایی با مرحله دوم زایمان و اداره و انجام مراقبت های مادر	<p>مرحله دوم زایمان را با تاکید بر چگونگی مکانیسم آن (پوزیشن مادر، آموزش، توجهات روحی و جسمی، مانور ریتگن، تمیز نمودن راه هوایی نوزاد، کنترل بندناف دور گردن، خروج شانه و تنه، تماس مادر و نوزاد) شرح دهد مکانیسم زایمان را به ترتیب نام ببرد. چگونگی کنترل مادر در این مرحله زایمان را تشریح کند. در مورد آموزش های لازم در جهت کمک به مادر در این مرحله توضیح دهد.</p>	دکتر آقاجانی
۵	آشنایی با مرحله سوم زایمان و اداره و انجام مراقبت های مادر	<p>خصوصیات مرحله سوم زایمان را بیان کند. تعریف، تشخص و علائم جدا شدن جفت را بیان کند. تکنیک های خروج جفت را شرح دهد. انواع روش های استفاده از اکسی توسین در این مرحله، اثرات و عوارض آنها را شرح دهد. نحوه ی گرفتن نمونه خون بندناف برای موارد ناسازگاری ار هاش را بیان کند. مدیریت موارد پیشرفت غیر طبیعی را در این مرحله را شرح دهد. نحوه ی انجام کوراژ و خروج جفت با دست و نحوه ی بررسی داخل رحم را شرح دهد. چگونگی کنترل مادر را در مرحله سوم زایمان تشریح کند. انجام مراقبت های لازم در مرحله سوم زایمان را شرح دهد. آموزشهای لازم برای مراقبت از مادر و نوزاد را برای مادر شرح دهد.</p>	دکتر آقاجانی

<p>دکتر آقاجانی</p>	<p>انواع نخ های بخیه (مزیت ها و ایرادات هر کدام را) را بشناسد. انواع بخیه ها (مزیت ها و ایرادات هر کدام را) را بداند. تعریف اپی زیاتومی را بداند. انواع و نحوه ی انجام اپی زیاتومی را بیان کند زمان انجام اپی زیاتومی را بیان کند. تکنیک ترمیم انواع اپی زیاتومی (مزیت ها و ایرادات هر کدام را) را بیان نماید . کلیه مراقبت های لازم در مورد اپی زیاتومی را توضیح دهد. آموزش های لازم به مادر در مورد اپی زیاتومی را توضیح دهد. مزایای اپی زیاتومی را توضیح دهد (مادری , جنینی) زمانبندی انجام اپی زیاتومی را بداند . زمانبندی ترمیم اپی زیاتومی را بداند . انواع پارگی ها (درجه ۱ تا ۴) را تشخیص دهد و با تکنیک مناسب ترمیم کند . با تکنیک های مناسب درد پس از اپی زیاتومی را</p>	<p>اپی زیاتومی و مراقبت ها</p>	<p>۶</p>
	<p>انجام اپی زیاتومی بر روی مولژ را انجام دهد.</p>	<p>انجام اپی زیاتومی بر روی مولژ در skill lab</p>	<p>۷</p>
<p>دکتر آقاجانی</p>	<p>مرحله چهارم زایمان را تعریف نماید. مراقبت های یک ساعت اول پس از زایمان را شرح دهد تخمین خونریزی پس از زایمان را شرح دهد. مراقبت های مربوط به مثانه پس از زایمان را توضیح دهد. علائم خطر بعد از زایمان را شرح دهد. تعریف خونریزی زایمانی را بداند. علل خونریزی زایمانی را برشمارد . موارد افتراق خونریزی ها را بیان کند اصول مراقبتی و نحوه اقدامات اورژانس در مواقع خونریزی را به ترتیب توضیح دهد. معیار های تشخیص هماتوم را نام ببرد.</p>	<p>آشنایی با مرحله چهارم زایمان و خونریزی بعد از زایمان</p>	<p>۸</p>
<p>دکتر آقاجانی</p>	<p>مراحل انجام زایمان آغوشی بر روی مولژ را با دقت تماشا کند. مراحل انجام زایمان آغوشی را بر روی مولژ انجام دهد. - سر جنین را بدرستی خارج کند . - شانه های جنین را بطور صحیح خارج کند. - نوزاد را پس از زایمان به طور صحیح در آغوش بگیرد.</p>	<p>آشنایی کلی با روند طبیعی زایمان و مراحل زایمان بر روی مولژ در Skill lab</p>	<p>۹</p>

دکتر آقاجانی	<p>انواع مونیتورینگ الکترونیکی جنین را بیان کند. انواع اختلالات افت قلبی جنین و الگوهای ضربان قلب جنین را شرح دهد. درمان الگوی غیرطبیعی ضربان قلب جنین را شرح دهد. عوارض مونیتورینگ را شرح دهد. تشخیص، درمان و کنترل زجر جنین را شرح دهد. نحوه ی نمونه گیری خون از بندناف برای آزمایش ABG را شرح دهد تفسیر ABG را شرح دهد</p>	<p>آشنایی با ارزیابی جنین حین زایمان: مانیتورینگ الکترونیکی جنین</p>	۱۰
دکتر بهمنش	<p>نظریه درد در زایمان را تفسیر کند منشا دردهای زایمانی را توضیح دهد تئوری های کنترل درد را شرح دهد روش هایی که محیطی به درد را کاهش می دهد را توضیح دهد روش هایی که محرك های درد آور را کاهش می دهد را شرح دهد روش های مختلف غیر دارویی کاهش درد زایمان را توضیح دهد</p>	<p>آشنایی با آموزش ها و ورزش های لازم برای تسهیل امر زایمان و روشهای کنترل درد حین زایمان</p>	۱۱
دکتر بهمنش	<p>نفاس را تعریف نماید. تغییرات واژن و رحم پس از زایمان را شرح دهد . انواع لوشیا را لیست نماید. تغییرات سیستم قلبی ر عروقی پس از زایمان را شرح دهد . تغییرات سیستم ادراری پس از زایمان را توضیح دهد . خونریزی تاخیری پس از زایمان را شرح دهد. ترومبولیت (عمقی یا سطحی) را توضیح دهد. عفونت های نفاسی را شرح ده د مشکلات پستان پس از زایمان را نام برده و مراقبت های آن را توضیح دهد. دردهای پس از زایمان را تعریف نماید. عوامل دخیل در کاهش وزن دوران نفاسی را لیست نماید. دلالتگی پس از زایمان را توضیح دهد. ایمونیزاسیون پس از زایمان ، زمان نزدیکی، رژیم غذای و تغییرات صفاق و دیواره شکم را توضیح دهد. مراقبت از پریینه را شرح دهد. پی گیری پس از زایمان را شرح دهد. شیردهی و مراقبت های مربوطه را توضیح دهد. ورزش های پس از زایمان را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی با اداره مراقبت های دوره نفاس</p>	۱۲

<p>دکتر بهمنش</p>	<p>مراقبت های یک ساعت اول پس از زایمان را شرح شيردهی و مراقبت های مربوطه را توضیح دهد. علائم خطر نوزاد را لیست نماید. مراقبت های نوزاد به مادر در زمان حضور در بیمارستان را شرح دهد. مراقبت از بندناف را توضیح دهد. گرم نگه داشتن و خواباندن نوزاد را شرح دهد آموزش استحمام نوزاد را توضیح دهد. پیگیری بعدی نوزاد را شرح دهد. آموزش های مربوط به انجام ختنه را توضیح دهد. دفع ادرار و مدفوع نوزاد را توضیح دهد. زردی در نوزاد را شرح دهد. علل گریه شیرخوار را بیان نماید. توصیه های مراقبتی نوزاد در منزل را شرح دهد. پیشگیری از سوانح و حوادث مربوط به نوزاد را شرح دهد.</p>	<p>مراقبت های پس از تولد نوزاد و جدول آپگار نوزاد</p>	<p>۱۳</p>
<p>دکتر بهمنش</p>	<p>زایمان در منزل را تعریف نماید. تاریخچه زایمان در منزل را شرح دهد. انواع زایمان های در منزل را توضیح دهد. انتخاب بیمار برای وضع حمل در منزل را شرح دهد شرایط ، تجهیزات و وسایل مورد نیاز برای زایمان در منزل را توضیح دهد . مزایا و معایب زایمان در منزل را توضیح دهد. علل تمایل یا عدم تمایل مادران به زایمان در منزل را شرح دهد. کانترا اندیکاسیون های مطلق و نسبی زایمان در منزل را لیست کند. انواع مراقبت های بارداری در منزل را شرح دهد. نحوه مراقبت از زانو در حین لیبر و بعد از زایمان در منزل را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی با زایمان در منزل</p>	<p>۱۴</p>
<p>دکتر بهمنش</p>	<p>انواع مراکز تولد را نام ببرد. ویژگی های مراکز تولد را شرح دهد . اتاق های تولد LDRP و LDR را مقایسه نماید.</p>	<p>آشنایی با مراکز تولد و چگونگی عملکرد ماما در آن مراکز</p>	<p>۱۵</p>